

• REPORTAGE •

MITT ÅTTIOTAL

[ULTRA, FEBRUARI 1992]

MINNET AV MITT åttiotal är förvånansvärt tydligt. Det är alldeles vitt och fyrkantigt. Det har också blå text och en kraftigt beskuren färgbild av ett hårt sminkat ansikte. Viker man sedan upp mitt åttiotal och drar ut innerpåsen, även den vit med blå bokstäver på tjockt laminerat papper, kan man läsa den slutgiltiga sammanfattningen av hela detta decennium.

Instruments used: Roland MC8, System 700, JP4, Korg 770, Delta, Casio VLT1, M10, Linn LMI, Yamaha CS15

Det är inte bara jag som äger den här skivan. Human Leagues album *Dare*, som släpptes i oktober 1981, sålde i drygt fem miljoner exemplar världen över. Den rusade så gott som omedelbart i topp på försäljningslistan i England, dröjde sig sedan kvar på listan i 71 veckor, och var även en stor framgång i USA, Västtyskland, Holland, Sverige; överallt.

*Take time to see the wonders of the world
To see the things you've only ever heard of
Dream life the way you think it ought to be
See things you thought you'd never ever see*

Inledningsspåret på skivan heter *The Things That Dreams Are Made of* och

texten är skriven av Philip Adrian Wright, född i Sheffield den 30 juni 1956. Wright var Human Leagues mest osannolika medlem. Han kunde till exempel inte spela något instrument. Däremot hade han en kamera och en gigantisk samling med diabilder. När gruppen gjorde sina uppträdanden var det Wright som ansvarade för det visuella. Diabilder på tandborstar i självlysande färger kunde blandas med en suddig smalfilm, där Wright filmat av sin TV-apparat.

De fyra ursprungliga gruppmedlemmarna kom snart till insikt om att Wrights spektakulära bildshow var så genialisk att de själva borde få uppleva den under konserterna. Under en turné 1979, då Human League fick äran att vara förband till Talking Heads, satt de därför själva i publiken med fjärrkontroller och njöt av bildspelet medan de lyssnade på sina egna, förinspelade sånger. Det blev dock bara en spelning. Därefter blev Human League kickade från turnén med motiveringen att de var oseriösa.

Take a cruise to China
Or a train to Spain
Go round the world
Again and again
Meet a girl on a boat
Meet a boy on a train
And fall in love
Without the pain

Ansiktet på det vita, fyrkantiga konvolutets baksida tillhör just Philip Adrian Wright. Human League hade sex medlemmar när denna skiva gjordes. Efter varje bandmedlems namn på innerkonvolutet anges deras respektive instrument. Det står »Ian Burden – synthesizer«, »Jo Callis – synthesizer«, »Joanne Catherall – vocals«, »Phil Oakey – vocals and synthesizer« och »Susan Sulley – vocals«. Allra sist står det »Philip Adrian Wright – slides and occasional synthesizer«. När jag köpte skivan visste jag inte vad »slides« betydde, men jag slog upp ordet och möttes av förklaringen »diabilder«.

Everybody needs love and adventure
Everybody needs cash to spend
Everybody needs love and affection
Everybody needs 2 or 3 friends

Samma år som Human League sålde fem miljoner exemplar av *Dare* dök det upp en ny tidning som hette The Face. Tidningen var annorlunda än de tidningar jag hade sett tidigare och det var lite knepigt att få tag på den i Sverige. Första numret jag såg hade Ranking Roger från The Beat på omslaget och någon månad senare skickade jag en check till tidningen och beställde de nummer jag missat. I ett av dessa nummer fanns det en artikel om Philip Adrian Wright. Det var en ganska märklig artikel av flera anledningar. Artikelns bestod nästan enbart av en enda bild, utdragen över ett helt uppslag, med en intilliggande text så kort att den bara tog en minut att läsa. Dessutom handlade artikeln inte alls om *Dare* eller ens om Human League.

Allt artikeln handlade om var att Philip Adrian Wright samlade på obkyra leksaker. På bilden fick man se honom sittandes mitt i ett rum, omgiven av hundratals robotar och Star Trek-dockor. I händerna höll Wright en James Bond-pistol som han siktade rätt mot läsaren.

| chorus |
These are the things
These are the things
The things that dreams are made of

Själva ljudet på *Dare* var ytterst besynnerligt. Det lät som plast och stål. Allting gick också aningen långsamt, kantigt och nästan lite robotaktigt. Några låtar, som den stora hitsingeln *Don't You Want Me*, fastnade direkt, men det tog tid att lära sig begripa resten. Sida B inleddes till exempel med märklig instrumental musik skriven av Harold Budd. Allting som Human League gjorde och sade på den här tiden kändes annorlunda. Andra pop-

ulära band talade alltid om kommande projekt när de intervjuades, om vilka producenter de ville jobba med, etc. I en intervju i New Musical Express så talade Human League enbart om hur de nu äntligen kunde sitta och titta på tv hela dagarna. Pengarna strömmade ju in utan att de behövde lyfta ett finger; vad skulle de då jobba för?

När skivbolaget slutligen lyckades övertala dem att släppa ett nytt album så visade det sig att den nya skivan innehöll exakt samma låtar som på *Dare*. Vad Human League hade gjort var någonting då helt okänt. Varje låttitel följdes av en parentes, »Dance remix«, men låtarna var exakt desamma som på *Dare* fast längre och konstigare. Kritiker talade upprört om lurendrejeri, men *Love and Dancing*, som albumet hette, sålde bra och gick upp på tredje plats på Englandslistan.

*Take a lift to the top of
The Empire State
Take a drive across
The Golden Gate
March, march, march
across Red Square
Do all the things you've
ever dared*

När *Dare* dök upp i skivaffären var jag 18 år och hade ingen aning om vad jag ville göra med mitt liv eller hur jag skulle försörja mig i framtiden. Det enda jag visste var att jag ville uppleva så mycket som möjligt. Jag ville resa. Herregud, vad jag ville resa. Jag ville resa till vartenda land jag läst om. Jag ville gå på varenda gata som jag sett folk gå på i mina favoritfilmer. Göra allt. Minst en gång. Kanske var det också därför som Philip Adrian Wrights text till *The Things Dreams Are Made of* kom att präglade hela mitt åttioal.

Take a cruise to China. Jag beslutade mig för att åka till Kina och några år senare gjorde jag det. *Take a lift to the top of The Empire State*. Jag beslutade mig för att se hela New York från toppen av Empire State Building och

några år senare gjorde jag det. *March, march, march across Red Square*. Jag beslutade mig för att gå över Röda Torget i Moskva och några år senare gjorde jag det.

*Everybody needs love and adventure
Everybody needs cash to spend
Everybody needs love and affection
Everybody needs 2 or 3 friends*

Någon gång i mitten av åttiotalet, det bör ha varit 1986, reste jag under en månad runt på några grekiska öar som heter Sporaderna. Den gången visste jag inte heller vad jag ville göra med mitt liv. Jag hade en vag idé om att jag skulle kunna försörja mig som frilansjournalist, men jag orkade bara inte ta itu med det just då. I stället samlade jag ihop alla sparpengar jag hade, vilket inte var särskilt mycket, och åkte iväg till Grekland i fyra veckor med en kasse böcker som enda sällskap.

Den ö jag tyckte bäst om heter Skyros. För att komma dit kan man inte bekvämt ta en båt direkt från Pireaus, utan man måste först åka buss fem timmar från Aten till en annan pytteliten hamn, varifrån båtarna endast går mitt i natten. Detta gör att ganska få turister hittar dit, men när man väl ser torget i huvudbyn förstår man att det är värt besväret att ta sig dit.

Varje sen eftermiddag, efter att ha överdoserat på bad och sol, satte jag mig sedan under ett träd på det där torget och läste. Jag pratade sällan med någon, men så småningom lärde jag känna två engelska flickor, en från Bristol och en från Islington i London. Jag glömmer aldrig första gången jag såg dem. Båda såg nämligen exakt ut som den blonda i Human League, Susan Sulley. Någon sen kväll försökte jag förklara det märkvärdiga i det, men ingen av dem förstod riktigt vad jag menade.

*These are the things
These are the things
The things that dreams are made of*

*Like fun and money
and food and love
and things you never thought of*

Vad diablidsamlaren Philip Adrian Wright gör i dag är okänt. Human League finns fortfarande, även om deras produktionstakt tyder på att de fortfarande hellre ser på tv än arbetar i skivstudior. Men gruppen är numera bara en trio. Wright lämnade bandet i slutet av åttiotalet och sedan dess har det inte stått en rad om hans liv och leverne. Att han skulle starta ett nytt band är heller inte särskilt troligt. Grupper med medlemmar som inte spelar några instrument är nog inte särskilt vanliga.

*New York, ice cream, TV, travel, Good Times,
Norman Wisdom, Johnny, Joey, Dee Dee, good times*

Detta är den sista versen i Philip Adrian Wrights text till *The Things Dreams Are Made of*. Egentligen är det inte ens en vers utan ett talat parti där ett antal namn räknas upp. *Good Times* är en låt med Chic. En fantastisk diskolåt som släpptes 1979 men som kom att präglade hela åttiotalet.

»Johnny, Joey, Dee Dee« är de tre frontfigurerna i Ramones. Jag såg Ramones i London samma år som *Dare* släpptes och jag minns att som första extranummer spelade de sex låtar på mindre än femton minuter. Några år senare intervjuade jag också Joey Ramone i Stockholm. Hans rygg är förvridd och under intervjun halvlåg han i en stol inne i Polar-studion och förklarade att Phil Spector är musikväldens största geni. Men jag har fortfarande inte klart för mig vem »Norman Wisdom« egentligen är.

*These are the things
These are the things
The things that dreams are made of
| chorus to fade |*